

The seal of the Ministry of Defense of the Republic of Croatia is centered in the background. It features a circular design with a blue outer ring containing the text 'REPUBLIKA HRVATSKA' at the top and 'MINISTARSTVO HRVATSKIH BRANITELJA' at the bottom. The center of the seal contains the coat of arms of Croatia, which is a shield with a red and white checkerboard pattern, topped with a crown and flanked by two lions.

**PROVEDBENI PROGRAM
MINISTARSTVA HRVATSKIH
BRANITELJA**

za razdoblje 2021.-2024. godine

SADRŽAJ

1. PREDGOVOR MINISTRA HRVATSKIH BRANITELJA.....	2
2. UVOD	3
2.1. Djelokrug.....	3
2.2. Vizija	3
2.3. Misijska.....	3
2.4. Organizacijska struktura Ministarstva hrvatskih branitelja	4
2.5. Javne ustanove Ministarstva hrvatskih branitelja	5
2.5.1. Dom hrvatskih veterana.....	5
2.5.2. Javna ustanova Memorijalni centar Domovinskog rata Vukovar.....	5
3. OPIS IZAZOVA I RAZVOJNIH POTREBA KOJI ĆE SE ADRESIRATI PROVEDBOM PROGRAMA.....	6
4. OPIS MJERA	13
4.1. Osiguravanje zdravstvene skrbi za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata i članove njihovih obitelji	13
4.2. Osiguranje psihosocijalne i savjetodavne pomoći i potpore hrvatskim braniteljima, stradalnicima Domovinskog rata i civilnim stradalnicima Domovinskog rata	14
4.3. Očuvanje vrijednosti Domovinskog rata kroz sufinanciranje spomen-obilježja te umjetničkih i dokumentarističkih djela o Domovinskom ratu te obilježavanja obljetnica iz Domovinskog rata ...	14
4.4. Poboljšanje kvalitete življenja i skrbi za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata i članove njihovih obitelji	14
4.5. Potpora udrugama iz Domovinskog rata radi pružanja psihosocijalne pomoći hrvatskim braniteljima i članovima njihovih obitelji	15
4.6. Jačanje konkurentnosti hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji na tržištu rada	16
4.7. Strateško planiranje, međunarodna suradnja te priprema i provedba projekata sufinanciranih sredstvima EU fondova	16
4.8. Stambeno zbrinjavanje članova obitelji smrtno stradalih i nestalih hrvatskih branitelja te hrvatskih ratnih vojnih invalida i dragovoljaca iz Domovinskog rata te prilagodba za kretanje najtežih HRVI	17
4.9. Traženje osoba nestalih u Domovinskom ratu i posmrtnih ostataka smrtno stradalih osoba u Domovinskom ratu za koje nije poznato mjesto ukopa.....	18
4.10. Utvrđivanje, obilježavanje i trajno održavanje groblja žrtava Drugog svjetskog rata i poslijeratnog razdoblja	19
4.11. Unaprjeđenje stanja na području prava hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji i civilnih žrtava rata	19
4.12. Upravljanje promjenama i inovacijama kroz oblikovanje, razvoj i praćenje strateških i operativnih planova te učinkovitim upravljanjem procesima.....	20
4.13. Djelotvorno upravljanje ljudskim potencijalima	20
4.14. Djelotvorno upravljanje odnosima s partnerima i građanima te ostalim korisnicima usluga ...	20
4.15. Edukacija o vrijednostima Domovinskog rata kroz djelatnost Javne ustanove „Memorijalni centar Domovinskog rata“ Vukovar.....	20
4.16. Unaprjeđenje tjelesnog i psihosocijalnog stanja hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji sudjelovanjem u multidisciplinarnim stručnim programima Doma hrvatskih veterana u Lipiku.....	20
5. PRILOG	22

1. PREDGOVOR MINISTRA HRVATSKIH BRANITELJA

Ministarstvo hrvatskih branitelja kao tijelo državne uprave obavlja poslove iz svog djelokruga i u granicama danih zakonskih ovlasti koje proizlaze iz Zakona o sustavu državne uprave i Zakona o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave.

Primarno, Ministarstvo obavlja upravne, stručne i druge poslove koji se odnose na pravni položaj, rješavanje pravnog položaja, statusnih prava i drugih pitanja hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, hrvatskih ratnih vojnih invalida iz Domovinskog rata te članova obitelji smrtno stradalog ili nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata. U neposrednoj provedbi zakona i drugih propisa Ministarstvo ostvaruje partnersku suradnju s udrugama iz Domovinskog rata.

Ministarstvo kontinuirano ulaže velike napore u traženju nestalih osoba, organizirano provodi ekshumaciju masovnih i pojedinačnih grobnica na teritoriju Republike Hrvatske te organizira identifikaciju posmrtnih ostataka žrtava.

Drugi upravni i stručni poslovi koji su u djelokrugu rada Ministarstva obuhvaćaju poslove čije je postupanje uređeno s više zakona, a odnose se na zaštitu civilnih žrtava iz Domovinskog rata, zaštitu žrtava seksualnog nasilja za vrijeme oružane agresije na Republiku Hrvatsku u Domovinskom ratu, zaštitu sudionika Drugog svjetskog rata te zaštitu vojnih i civilnih invalida Drugog svjetskog rata.

U svakodnevnom radu kao misiju Ministarstvo promiče vrijednosti Domovinskog rata te radi na očuvanju digniteta njegovih sudionika i stradalnika Domovinskog rata.

Također, Ministarstvo će i nadalje provoditi, razvijati i unaprjeđivati programe zdravstvene skrbi sukladno potrebama hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji, posebno zaštitom i očuvanjem zdravlja kroz provedbu preventivnih sistematskih pregleda te većom dostupnošću terapijskih postupaka koji se provode u Nacionalnom centru za psihotraumu i regionalnim centrima za psihotraumu, kao i osnaživanjem i boljom dostupnošću prava na psihosocijalnu pomoć putem područnih odjela određenih za svaku županiju i Grad Zagreb.

Ministarstvo je potaknulo i ostvarilo više projekata kojima se povećava konkurentnost hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji na tržištu rada te ujedno provodi veći broj projekata sufinanciranih sredstvima EU fondova.

Sve navedeno obuhvaćeno je mjerama koje će se provoditi u okviru ovog Provedbenog programa Ministarstva hrvatskih branitelja za razdoblje od 2021. do 2024. godine.

2. UVOD

2.1. Djelokrug

Ministarstvo hrvatskih branitelja (dalje: Ministarstvo) obavlja upravne i stručne poslove koji se odnose na pravni položaj, rješavanje pravnog položaja i drugih pitanja hrvatskih ratnih vojnih invalida iz Domovinskog rata (dalje: HRVI) i mirnodopskih vojnih invalida, hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, članova obitelji smrtno stradalog ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, mirnodopskih i civilnih invalida Drugog svjetskog rata te članova njihovih obitelji i osoba stradalih na obavljanju obvezne vojne službe od 15. svibnja 1945. godine do 17. kolovoza 1990. godine i članova njihovih obitelji te osoba stradalih u obavljanju vojnih i redarstvenih dužnosti u stranoj zemlji u okviru mirovnih misija.

Ministarstvo obavlja stručne poslove usmjerene promicanju vrijednosti Domovinskog rata i očuvanju digniteta njegovih sudionika i stradalnika, obilježavanju mjesta stradavanja, unaprjeđenju opsega sveobuhvatne skrbi, poticanju projekata u cilju poboljšanja kvalitete življenja, povećanju stupnja obrazovanja i konkurentnosti hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji te upoznavanju šire javnosti sa svim značajnim događajima i mjestima iz Domovinskog rata.

U djelokrugu Ministarstva obavljaju se stručni i drugi poslovi koji se odnose na traženje nestalih osoba iz Domovinskog rata, organizaciju ekshumacija masovnih i pojedinačnih grobnica na području Republike Hrvatske, prikupljanje i obradu podataka o ekshumiranim žrtvama u cilju identifikacije te organizaciju identifikacije posmrtnih ostataka žrtava i njihovu sahranu. Ministarstvo obavlja i poslove koji se odnose na očuvanje spomena na žrtve Drugog svjetskog rata i poslijeratnog razdoblja.

2.2. Vizija

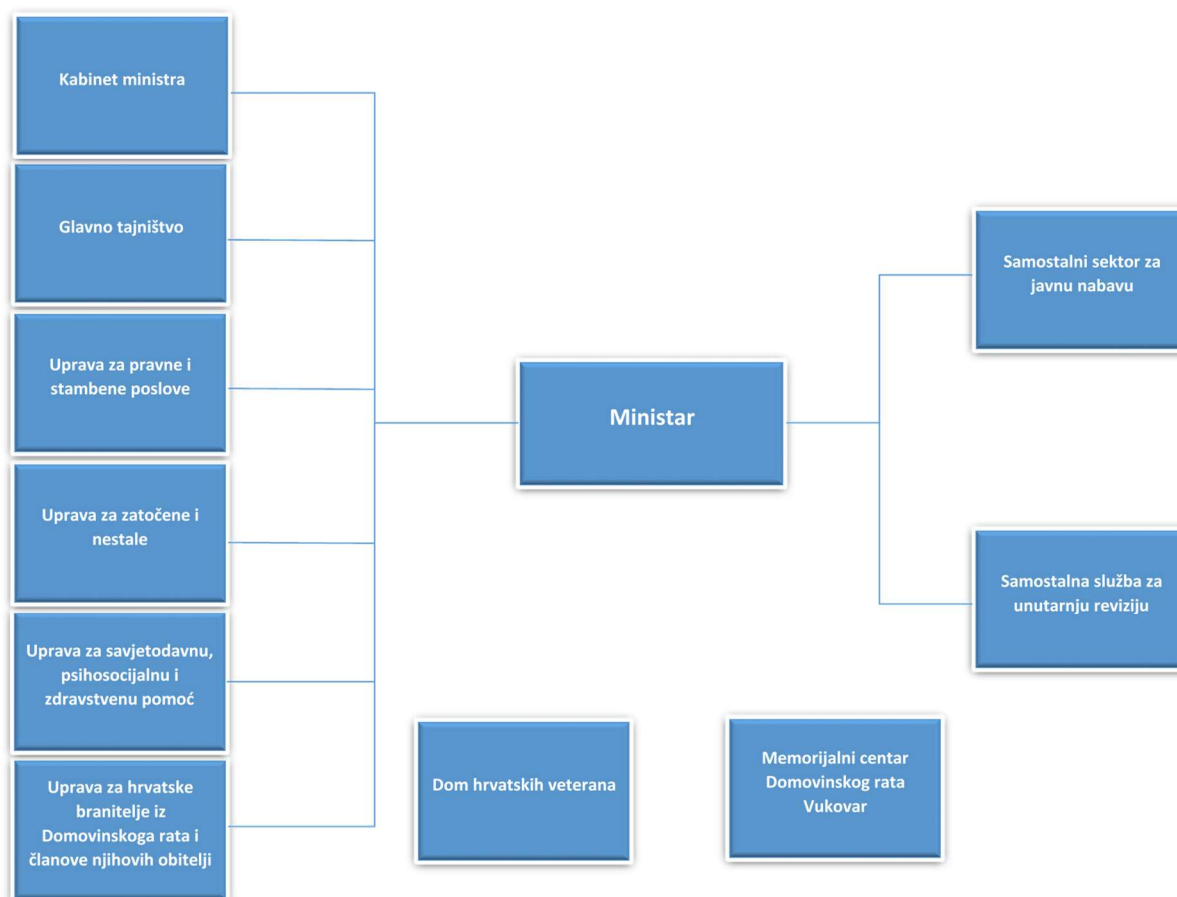
Zasluge svih hrvatskih branitelja i stradalnika Domovinskog rata trajno i dostojanstveno su vrednovane, a njihova žrtva nikad zaboravljena.

2.3. Misija

Misija Ministarstva jest njegovati i čuvati vrijednosti i stečevine obrambenog i osloboditeljskog Domovinskog rata na ponos hrvatskih branitelja, ratnih stradalnika i svih stanovnika Republike Hrvatske.

Ministarstvo će zaštititi interese i dignitet svih sudionika Domovinskog rata i dosljedno provoditi javne politike u cilju osiguranja adekvatne zdravstvene i socijalne skrbi o onima kojima je Hrvatska najzahvalnija.

2.4. Organizacijska struktura Ministarstva hrvatskih branitelja

Prikaz 1. Grafički ustroj Ministarstva hrvatskih branitelja

2.5. Javne ustanove Ministarstva hrvatskih branitelja

2.5.1. Dom hrvatskih veterana

Dom hrvatskih veterana (dalje: DHV) je smještajno-rehabilitacijska ustanova koju je osnovalo Ministarstvo s namjerom poboljšanja i jačanja pružanja sveobuhvatne skrbi za braniteljsku i stradalničku populaciju, a nalazi se u Lipiku.

Korisnici DHV-a su HRVI, članovi obitelji smrtno stradalog ili nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, hrvatski branitelji iz Domovinskog rata koji su u obrani suvereniteta Republike Hrvatske sudjelovali najmanje 100 dana u borbenom sektoru i članovi njihovih obitelji te članovi obitelji umrlih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata koji su u obrani suvereniteta Republike Hrvatske sudjelovali najmanje 100 dana u borbenom sektoru, osobe stradale u obavljanju vojnih i redarstvenih dužnosti u stranoj zemlji u okviru mirovnih snaga i mirovnih misija, stradali pirotehničari i članovi njihovih obitelji te civilni invalidi iz Domovinskog rata i članovi obitelji civilnih stradalnika iz Domovinskog rata.

Opći cilj DHV-a odnosi se na očuvanje stečevina i ublažavanje negativnih posljedica Domovinskog rata. Poseban cilj odnosi se na jačanje sustava skrbi i podizanje kvalitete života braniteljske i stradalničke populacije kroz djelatnosti DHV-a.

DHV svojim korisnicima pruža usluge psihološke djelatnosti i psihosocijalne podrške, savjetovanja i pomaganja, provedbu kinezioloških programa, popratne usluge i ostale oblike podrške i usluga prema Stručnom programu.

Usluge korisnicima pružaju se kroz uslugu smještaja ili boravka.

Program smještaja podrazumijeva korištenje usluga za vrijeme osiguranog smještaja u Ustanovi 24 sata dnevno u trajanju do 20 dana.

Program boravka podrazumijeva korištenje usluga DHV-a za vrijeme cjelodnevnog ili poludnevnog boravka. Poludnevni boravak može trajati do 6 sati dnevno. Cjelodnevni boravak može trajati od 6 do 10 sati dnevno. Programom boravka nije obuhvaćeno noćenje u Ustanovi i namijenjen je korisnicima koji žive u blizini DHV-a i koriste parcijalne usluge DHV-a.

2.5.2. Javna ustanova Memorijalni centar Domovinskog rata Vukovar

Javna ustanova Memorijalni centar Domovinskog rata Vukovar (dalje: MCDR Vukovar) institucija je osnovana Uredbom Vlade Republike Hrvatske koja čuva sjećanje na Domovinski rat i Bitku za Vukovar kroz memorijalne, obrazovne, znanstvene, turističke i međunarodne djelatnosti.

Jedna od osnovnih aktivnosti MCDR-a Vukovar provedba je programa obveznih jednodневnih i dvodnevних posjeta Vukovaru učenika osmih razreda osnovnih škola iz cijele Republike Hrvatske. Kroz program učenici se educiraju o vrijednostima Domovinskog rata i značaja Bitke za Vukovar u obrani teritorijalne cjelovitosti i suvereniteta Republike Hrvatske, a što obuhvaća i posjećivanje memorijalnih mjesta na širem području grada Vukovara.

MCDR Vukovar upravlja i održava određene memorijalne lokacije na širem području grada Vukovara. Osim navedenog, u program upoznavanja s vrijednostima Domovinskog rata i Bitke

za Vukovar koje provodi MCDR Vukovar uključeni su i: Spomenik na Trgu žrtava Ovčare, Spomen obilježje masovne grobnice žrtava iz Domovinskog rata *Ovčara*, Križ na Lužcu, Središnji križ, Spomen obilježje Bogdanovci, Spomen obilježje *Kukuruzni put*, Spomen obilježje Sotin-Skendera, Spomenik 12 redarstvenika, Spomen obilježje masovne grobnice Nova ulica.

MCDR Vukovar posebnu pozornost pridaje obilježavanju obljetnica, upravljanju i održavanju objekata, prikupljanju, obradi i prezentaciji memorijalno-dokumentacijskog gradiva u vezi s Domovinskim ratom, prikupljanju i čuvanju artefakata iz Domovinskog rata, pripremi i opremanju stalnog tematsko-kronološkog postava, uređenju i opremanju mjesta sjećanja te revitalizaciji već postavljenih vanjskih i unutarnjih eksponata, kao i promociji vrijednosti Domovinskog rata.

3. OPIS IZAZOVA I RAZVOJNIH POTREBA KOJI ĆE SE ADRESIRATI PROVEDBOM PROGRAMA

Rat izaziva poremećaje u funkcioniranju društva kroz promjene u socijalnom okruženju, promjene ili zastoje u profesionalnim aktivnostima, traume, stradanja, prisilne (privremene ili trajne) promjene stalnog boravišta, materijalne gubitke ili gubitak bližnjih, kidanje socijalnih veza koje su postojale prije rata. Agresija na Republiku Hrvatsku uzrokovala je, uz brojna materijalna razaranja, brojne i teško mjerljive tragove u zdravstvenom statusu hrvatskih branitelja i stradalnika rata, članova njihovih obitelji, kao i kod civilnog stanovništva. Neposredne žrtve pretrpjele su štetu, fizičko i/ili mentalno povređivanje, emotivne patnje, materijalni gubitak i napad na svoja osnovna prava, a posredne žrtve rata postali su najbliži članovi obitelji stradalnika.

U takvim promijenjenim životnim okolnostima, određene skupine u društvu imaju bitno umanjene mogućnosti za samostalnu prilagodbu i za njih je nužno osigurati različite oblike potpore od strane društvene zajednice. Zbog velikog broja ljudi koji su tijekom rata bili izloženi izravnom ratnom stresu, ali i još većeg broja sekundarno traumatiziranih osoba, nastala je potreba za organiziranom osnovnom emocionalnom podrškom, socijalnom i podrškom pomoći ratom traumatiziranim osobama, a koja je i danas, iako nešto manjeg intenziteta, još uvijek prilično izražena.

S ciljem očuvanja stečevina i ublažavanja negativnih posljedica Domovinskog rata, Ministarstvo provodi sveobuhvatnu skrb o hrvatskim braniteljima i članovima njihovih obitelji, HRVI-jima, mirnodopskim vojnim invalidima, stradalim pirotehničarima i članovima njihovih obitelji, obiteljima smrtno stradalih, umrlih i nestalih hrvatskih branitelja.

Uz problematiku najtežih invalida Domovinskog rata, protekom vremena i starenjem populacije, sve su izraženiji i problemi sve većeg broja hrvatskih branitelja, radi čega je uz kontinuitet u pružanju usluga zdravstvene zaštite za najteže stradalnike Domovinskog rata potrebno osigurati i kontinuiranu provedbu programa usmjerenih zaštiti i očuvanja zdravlja ostalih rizičnih skupina hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji.

Program medicinske rehabilitacije i Program liječenja u hiperbaričnoj komori prvenstveno su usmjereni otklanjanju nejednakosti u zdravlju, ublažavanju posljedica i sprječavanju pogoršanja funkcionalnog oštećenja organizma HRVI-ja i hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata kojima je rana, ozljeda, bolest, pogoršanje, odnosno pojava bolesti neposredna posljedica sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske.

Prateći vodeće uzroke smrti i pobola u populaciji hrvatskih branitelja, sa zadaćom da se smanji broj prijevremenih smrti i onesposobljenosti od kardiovaskularnih, cerebrovaskularnih i onkoloških bolesti, a poveća mogućnost izliječenja, produži očekivano trajanje i kvaliteta života provodi se Program preventivnih sistematskih pregleda hrvatskih branitelja.

Uz organizaciju preventivnih sistematskih pregleda koji su usmjereni ranom otkrivanju bolesti i prepoznavanju osoba s povišenim rizikom za razvoj određenih bolesti, kao posebnu aktivnost potrebno je izdvojiti promociju zdravlja i poticanje zdravog načina života, s ciljem smanjenja čimbenika rizika na koje osoba može utjecati stilom života.

Također, starenje populacije predstavlja, općenito, jedan od najvećih socijalnih, ekonomskih i zdravstvenih izazova. Starenje stanovništva je proces povećanja stanovništva starijeg od 65 godina u ukupnom broju stanovnika. Starim stanovništvom smatra se ono čiji je udjel starijih od 65 godina viši od 7%. Prema podacima Državnog zavoda za statistiku iz 2018. godine, u Hrvatskoj živi 20% stanovništva starijeg od 65 godina. Ovi statistički pokazatelji trebali bi biti alarm za sve koji se bave planiranjem i pružanjem socijalnih usluga, jer će za manje od deset godina, stariji građani predstavljati četvrtinu ukupnog stanovništva. Navedena situacija sigurno će negativno utjecati na status starijih osoba, dostupnost usluga zdravstvene i socijalne skrbi, prvenstveno mogućnost osiguranja smještaja u domovima za starije (čiji su kapaciteti i danas značajno manji od realnih potreba). S obzirom na navedeno, u dugoročnom planiranju usluga skrbi za braniteljsku populaciju iz Domovinskog rata posebnu je pažnju potrebno posvetiti upravo temi starenja, odnosno uložiti dodatne napore i ojačati sustav podrške usluga namijenjenih hrvatskim braniteljima starije životne dobi, kako bi im se omogućilo pravo na dostojanstvenu starost i trajnu društvenu uključenost.

U nastojanju da Ministarstva da osigura odgovarajuću zdravstvenu skrb za najranjivije hrvatske branitelje iz Domovinskog rata, s obzirom na njihove potrebe i zdravstveno stanje, u suradnji s Ministarstvom zdravstva definiran je okvir za pružanje usluge dugotrajnog liječenja s pojačanom skrbi, kao i razvoj sustava podrške osobama u potrebi za palijativnom skrbi i članovima njihovih obitelji.

Sustav psihosocijalne pomoći za braniteljsku i stradalničku populaciju te civilne stradalnike iz Domovinskog rata nastao je i razvijao se uslijed izraženih potreba velikog dijela populacije, sukladno razmjerima, intenzitetu i okrutnostima rata. Zbog velikog broja ljudi koji su tijekom rata bili izloženi izravnom ratnom stresu, ali i još većeg broja sekundarno traumatiziranih osoba, nastala je potreba za organiziranom osnovnom emocionalnom podrškom, socijalnom, psihološkom i zdravstvenom pomoći ratom traumatiziranim osobama.

Zbog specifičnih potreba i problema koji nastaju zbog starenja populacije i protekom vremena od završetka Domovinskog rata, braniteljskoj i stradalničkoj populaciji te civilnim stradalnicima Domovinskog rata, potrebno je u njihovoj najbližoj sredini, osigurati psihosocijalnu i savjetodavnu pomoć koja odgovara tim potrebama.

Iako su od završetka Domovinskog rata prošlo već više od dvadeset pet godina, centri za psihosocijalnu pomoć i dalje bilježe velik broj intervencija i korisnika, a najviše u Splitsko-dalmatinskoj, Osječko-baranjskoj, Vukovarsko-srijemskoj i Zadarskoj županiji što je odraz potreba i bolje dostupnosti psihosocijalne pomoći na području čitave Republike Hrvatske.

Najviše intervencija odnosilo se na pružanje pravne pomoći (ukupno 22% od ukupno pruženih intervencija), zatim pružanje psihosocijalne pomoći i potpore (pruženo u 20% intervencija), te

slijede intervencije vezane uz savjetovanje i informiranje o mogućnostima korištenja programa usmjerenih na poboljšanje kvalitete življenja te raznim životnim pitanjima.

Obveza Ministarstva je pratiti potrebe populacije o kojoj Ministarstvo skrbi te pravovremeno na iste odgovoriti primjenom odgovarajućih mjera.

U tom smislu potrebno je mjere osmišljavati na način da doprinose zaštiti dostojanstva hrvatskih branitelja, digniteta i vrijednosti Domovinskog rata, poboljšanju kvalitete življenja i skrbi za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata i članove njihovih obitelji, pružanju potpore projektima udruga iz Domovinskog rata te jačanju konkurentnost na tržištu rada uz provedbu mjera za olakšavanje i razvoj poslovanja i plasmana proizvoda.

Sufinanciranjem pripreme i tiska književnih ili publicističkih djela o Domovinskom ratu te distribucijom određenog broja istih knjiga u narodne knjižnice, Ministarstvo želi povećati dostupnost pisane riječi o Domovinskom ratu u kulturnome životu s ciljem očuvanja i promicanja vrijednosti Domovinskog rata, dok sufinanciranjem prijevoda na strani jezik književnih ili publicističkih djela o Domovinskom ratu i njihovu objavu u e-obliku Ministarstvo želi povećati dostupnost pisane riječi o Domovinskom ratu međunarodnoj čitalačkoj i stručnoj javnosti. Kroz dodjelu nagrade za najbolju kratku priču o Domovinskom ratu učenicima želi se potaknuti promišljanje o značaju Domovinskog rata kod učenika srednjih škola te je cilj ostvariti što veći broj prijavljenih kvalitetnih priča o Domovinskom ratu. Sufinanciranjem spomen-obilježja želi se očuvati sjećanje na hrvatske branitelje i značajne događaje iz Domovinskog rata. Ministarstvo je usmjereno na dodatno poticanje provedbe javnih natječaja za odabir idejnih rješenja budućih spomen-obilježja te suradnju prijavitelja sa strukom. Program sufinanciranja audiovizualnih djela je namijenjen trajnom očuvanju sjećanja na Domovinski rat s naglaskom na dodatni umjetnički aspekt kojim se nastoje promicati vrijednosti i događaji iz Domovinskog rata. Osim sufinanciranja izrade audiovizualnih djela od značaja za sudionike i stradalnike Domovinskog rata i članove njihovih obitelji, posebna pozornost posvetit će se podizanju njihove kvalitete i njihovog uvrštenja u festivalske priredbe, te dostupnosti istih publici. Za održavanje Memorijalnog groblja žrtava iz Domovinskog rata u Vukovaru sklapa se ugovor o održavanju na godišnjoj razini. Izazovi su redovito, kvalitetno i pravovremeno održavanje objekta, primjerena protokolarna skrb o objektu te investicijsko održavanje u skladu s potrebama. Sufinanciranjem obilježavanja obljetnica iz Domovinskog rata doprinosi se jačanju svijesti o važnim događajima i osobama iz Domovinskog rata, dok se pružanjem potpore projektima udruga iz Domovinskog rata doprinosi promicanju vrijednosti Domovinskog rata te očuvanju domoljublja, kao i psihosocijalnom osnaživanju i podizanju kvalitete življenja hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji s ciljem poboljšanja položaja u društvu i smanjivanjem socijalne isključenosti.

Nadalje, osobito je važno poduzimati mjere s ciljem uključivanja osoba s invaliditetom u svakodnevni život, a time se doprinosi poboljšanju kvalitete života osoba s invaliditetom. Utvrđen je veliki broj objekata javne namjene koji nije pristupačan osobama s invaliditetom, a čijom prilagodbom Ministarstvo omogućava veću pristupačnost objekata i dostupnost usluga te doprinosi većoj samostalnosti osoba s invaliditetom i poboljšanju kvalitete njihova života, a što čini i dodjelom osobnih automobila HRVI-jima 100% I. skupine, te sufinanciranjem ortopedskih i ostalih medicinskih pomagala hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata s teškim tjelesnim oštećenjima. Osim toga, radi ublažavanja nepovoljnih socijalno-materijalnih okolnosti, posljedica težih bolesti ili elementarne nepogode te pomoći u slučaju smrti člana obitelji, Ministarstvo provodi postupak dodjele izvanrednih jednokratnih novčanih pomoći, dok se sufinanciranjem troškova organizacije ukopa uz vojne počasti odaje počast smrtno stradalim

hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata, umrlim HRVI-jima i hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata, u ime vječne zahvalnosti za njihovu najveću žrtvu.

S obzirom na činjenicu da se dugotrajno nezaposleni hrvatski branitelji iz Domovinskog rata i članovi njihovih obitelji ubrajaju u skupinu teže zapošljivih osoba, razvidna je potreba poduzimanja određenih mjera usmjerenih jačanju njihove konkurentnosti na tržištu rada. Provedbom mjera i aktivnosti kroz *Program stručnog osposobljavanja i zapošljavanja hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji*, s jedne strane, ulaganjem u razvoj ljudskih potencijala pružanjem potpore stjecanju boljeg obrazovanja i vještina, a s druge potporama za samozapošljavanje i zapošljavanje te uključivanje u rad braniteljskih zadruga, doprinijet će se rješavanju problema nezaposlenosti i povećanju razine zapošljivosti braniteljsko-stradalničke populacije, kao i olakšavanju i daljnjem razvijanju poslovanja te promoviranju i plasmanu proizvoda branitelja-poduzetnika.

Kako bi pridonijeli nadogradnji sustava skrbi o ciljanoj populaciji, sredstvima iz EU fondova financiraju se oni projekti koji doprinose razvojnim ciljevima Republike Hrvatske, ali i Europske unije u cjelini. U okviru Operativnog programa „*Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.*“ i Operativnog programa „*Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.*“ Ministarstvo inicira provedbu i provodi veći broj projekata ukupne vrijednosti više od 700 milijuna kuna, a svi oni usmjereni su poboljšanju kvalitete življenja hrvatskih branitelja i stradalnika Domovinskog rata te članova njihovih obitelji. Provedbom EU projekata unaprijedit će se infrastruktura za pružanje psihosocijalne podrške veteranima i civilnim žrtvama Domovinskog rata s ciljem boljeg uključivanja u društvo putem radova dogradnje, rekonstrukcije, obnove, prilagodbe i izgradnje prostora te nabave opreme za četiri veteranska centara u Šibeniku, Sinju, Daruvaru i Petrinji. Nadalje, olakšat će se pristup samozapošljavanju na tržištu rada nezaposlenim hrvatskim braniteljima, nezaposlenoj djeci smrtno stradalih ili nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, nezaposlenoj djeci dragovoljaca iz Domovinskog rata i nezaposlenoj djeci hrvatskih ratnih vojnih invalida iz Domovinskog rata te potaknuti održivo samozapošljavanje kroz dodjelu financijskih potpora za samozapošljavanje. Također, omogućit će se veća učinkovitost javne uprave te ujedno kvalitetnije pružanje javnih usluga građanima očuvanjem te digitalizacijom arhivskog gradiva iz Domovinskog rata. Isto tako, Ministarstvo priprema i provodi projekte usmjerene na razvoj programa psihosocijalnog osnaživanja ciljane populacije, projekte u okviru kojih se provode edukacije za stručnjake koji rade s braniteljsko-stradalničkom populacijom iz Domovinskog rata te ujedno inicira pozive namijenjene udrugama iz Domovinskog rata. Svi EU projekti Ministarstva sinergijski djeluju na povećanje kvalitete življenja ciljane populacije te se međusobno nadopunjuju i nadograđuju. Ministarstvo će u naredne četiri godine, pored provedbe postojećih projekata, osigurati sufinanciranje i daljnju provedbu projekata u novoj financijskoj perspektivi 2021.-2027.

Nadalje, svake godine na listi prvenstva za dodjelu stambenih kredita i financijskih potpora nalazi se preko 10000 zahtjeva. S obzirom na velik broj zahtjeva potrebno je osigurati sredstva dovoljna za stambeno zbrinjavanje u propisanim rokovima (do kraja 2027. godine) čime će se osigurati smještaj i kvalitetnije življenje stradalničke populacije.

Sredstva za stambeno zbrinjavanje osiguravaju se kroz povrat dodijeljenih stambenih kredita te osiguranjem stambenih jedinica od drugih državnih tijela. Stambene jedinice drugih državnih tijela nakon prijenosa na upravljanje Ministarstvu nalaze se u derutnom stanju, te je potrebno iste urediti i prilagoditi potrebama pojedinog stradalnika.

Kroz poticanje kupnje stanova te urednog plaćanja ili prijevremenog plaćanja stambenih kredita navedena sredstva se mogu brže osigurati.

Stradalnici iz Domovinskog rata su sve starije životne dobi, te je njihovo zdravstveno stanje sve ugroženije. Stambeni objekti koji isti imaju u vlasništvu vrlo često nisu prilagođeni situacijama kada isti uslijed pogoršanja zdravstvenog stanja postanu slabovidni/slijepi odnosno ne mogu se kretati bez ortopedskih pomagala, odnosno invalidskih kolica.

Zakonom je propisana obveza prilagodbe prilaza do njihove zgrade, do stana odnosno prilagodbu samog stana. Osiguranjem financijskih sredstava provest će se ova zakonska obveza.

Nestanak osoba u oružanim sukobima najčešće predstavlja teško kršenje ljudskih prava i međunarodnog humanitarnog prava jer je posljedica ubojstva, prisilnih nestanaka, izvanpravnog zatočenja, mučenja i drugih nehumanih postupaka i kazni. Ujedno, predstavlja kršenje prava obitelji da znaju sudbinu svojih članova čime se dodatno i znatno povećava broj žrtava u svezi s nestankom osoba.

Republika Hrvatska još uvijek traga za osobama nestalim u Domovinskom ratu. Gotovo tri desetljeća od početka oružane veliko-srpske agresije, još je uvijek nepoznata sudbina i mjesto ukopa 1.869 osoba, što ovo pitanje čini najaktualnijim humanitarnim pitanjem posljedica Domovinskog rata u Republici Hrvatskoj.

Polazeći od načela da je traženje nestalih osoba i posmrtnih ostataka smrtno stradalih osoba u Domovinskom ratu obveza države, Ministarstvo će, u suradnji s drugim tijelima, djelovati na njihovom pronalasku što će, uz prvenstveno humanitarni aspekt, pridonijeti kaznenom progonu počinitelja, javnom priznanju zlodjela nanesenih žrtvama, podizanju spomen-obilježja za odavanje počasti žrtvama te utvrđivanju odgovarajuće reparacije obiteljima žrtava.

Posebno je osjetljivo pitanje nestalih i nasilno odvedenih u Drugom svjetskom ratu i poslijeratnom razdoblju. U Republici Hrvatskoj nije bilo sustavnog nepristranog pristupa žrtvama Drugog svjetskog rata i poslijeratnog razdoblja, što je uzrokovalo nejednak, diskriminirajući odnos prema žrtvama i nezadovoljavajuću razinu očuvanja spomena na žrtve. Procjene i izračuni ljudskih gubitaka uslijed kršenja temeljnih ljudskih prava i danas predstavljaju jedno od najkontroverznijih pitanja.

Očuvanje spomena na žrtve rata sukladno opće prihvaćenim društvenim vrijednostima i načelima međunarodnog humanitarnog prava obveza je države te će Ministarstvo djelovati na vraćanju i zaštiti dostojanstva žrtava rata, podrazumijevajući pod tim utvrđivanje i obilježavanje mjesta stradanja žrtava Drugog svjetskog rata i poslijeratnog razdoblja, što će ujedno pridonijeti: kaznenom progonu počinitelja, javnom priznanju zlodjela nanesenih žrtvama te podizanju spomen-obilježja za odavanje počasti žrtvama.

U sljedeće četiri godine fokus će biti stavljen na rješavanju trajnog pitanja ratne patologije na području vojarne na Plesu koja će omogućiti neometan rad, visoki standard i poboljšane uvjete za rad na obradi ekshumiranih posmrtnih ostataka. Također intenzivno će se raditi na integriranju i pozicioniranju Hrvatskog modela traženja kroz sustav domovinske sigurnosti. Nastavit će se daljnje prikupljanje saznanja kao i zajednička uska međuresorna suradnja na istraživanju grobišta. Dodatno će se jačati i njegovati postojeća međunarodna suradnja kao i razvoj odnosa sa državama koje su pokazale zainteresiranost za suradnju.

Također, omogućit će se ostvarivanje Zakonom propisanih statusa i prava svim braniteljima i civilnim žrtvama rata koji ispunjavaju zakonske uvjete, a ujedno onemogućiti zlouporaba

Zakona i ostvarivanje ne pripadajućih statusa i prava onima koji nemaju zakonsku osnovu za ostvarivanjem istih. Temeljni izazov je zakonito postupanje, odnosno što manji broj poništenih rješenja Ministarstva na Upravnim sudovima.

Svrha izrade plana zakonodavnih aktivnosti je provedba postupka donošenja potrebnih izmjena zakona, odnosno donošenja novih zakona iz nadležnosti Ministarstva u planiranom roku, o čemu ovisi i pravovremeno planiranje potrebnih sredstva za provedbu zakona, a sve u cilju stalnog poboljšanja skrbi o braniteljsko-stradalničkoj populaciji.

Nadalje, u nadležnosti Ministarstva djeluju dvije javne ustanove: *Memorijalni centar Domovinskog rata Vukovar* te *Dom hrvatskih veterana u Lipiku*.

Javna ustanova „*Memorijalni centar Domovinskog rata Vukovar*“ jedinstvena je ustanova u Republici Hrvatskoj koja se bavi upoznavanjem učenika i drugih posjetitelja s vrijednostima Domovinskog rata i Bitke za Vukovar. To se osobito očituje kroz primarnu aktivnost ustanove koja provodi projekt „*Posjet učenika osmih razreda Vukovaru*“. Ovaj je projekt jedinstven u Hrvatskoj, a i šire, jer je riječ o terenskoj nastavi u kojoj sudjeluju učenici osmih razreda svih osnovnih škola u državi. Učenici o Domovinskom ratu uče na autentičnim memorijalnim lokacijama, gdje su informirani o svim važnim, točnim i cjelovitim informacijama o borbi Hrvatske za slobodu, te su u prilici čuti informacije i od samih sudionika Domovinskog rata i Bitke za Vukovar. Osim za učenike, Javna ustanova „*Memorijalni centar Domovinskog rata Vukovar*“ otvorena je za sve posjetitelje koji u prostoru ustanove mogu vidjeti brojne autentične eksponate iz Domovinskog rata: tenkove, topove i drugo topničko naoružanje i vozila te zrakoplove, izložbu „*Bitka za Vukovar*“ te jedinstveni prikaz srpskih koncentracijskih logora „*Stajićevo*“ i „*Begejci*“. U autentičnom avionu AN2, koji je izložen u Memorijalnom centru Domovinskog rata Vukovar, posjetitelji se mogu uz pomoć suvremene tehnologije, virtualne stvarnosti, uživjeti u uvjete iz 1991. godine i doživjeti let avionom kojim su pripadnici Samostalnog zrakoplovnog voda pružali pomoć braniteljima Vukovara. Javna ustanova „*Memorijalni centar Domovinskog rata Vukovar*“ sudjeluje u obilježavanju obljetnica vezanih uz primarnu djelatnost, a skrbi i o memorijalnim lokalitetima koji su dani ustanovi na održavanje, upravljanje i/ili nadziranje, tako je dugoročno riješeno upravljanje i održavanje dijela objekata koji su izgrađeni na području grada Vukovara u spomen, na sjećanje i u slavu stradalima tijekom Domovinskog rata. Između ostalog, Javna ustanova „*Memorijalni centar Domovinskog rata Vukovar*“ obavlja poslove vezane uz promociju vrijednosti Domovinskog rata, kao i poslove prikupljanja, obrade i prezentacije memorijalno-dokumentacijskog gradiva u vezi s Domovinskim ratom te sudjeluje u aktivnostima očuvanja arhivskog gradiva iz Domovinskog rata.

Nadalje, završetkom Domovinskog rata Republika Hrvatska suočila se s velikim brojem vojnih i civilnih invalida koji uz psihičke traume nose i težak teret tjelesnog oštećenja. Učestala radna nesposobnost u populaciji hrvatskih branitelja pogodovala je socijalnom isključivanju kako samih hrvatskih branitelja tako i njihovih obitelji, te se pokazalo kako hrvatski branitelji predstavljaju ranjivu skupinu koja zaslužuje prioritetan status u strategijama skrbi državnih institucija. S obzirom na starenje populacije, očekuje se da će zdravstvene potrebe hrvatskih branitelja biti sve izraženije, posebice kod onih branitelja koji se nalaze u teškoj socijalno – ekonomskoj situaciji i nemaju članova obitelji koji bi mogli za njih skrbiti. Zbog svega navedenog, oni imaju bitno umanjene šanse za samostalnu prilagodbu te je za njih nužno

osiguravati različite oblike potpore od strane društvene zajednice. Stoga je Dom hrvatskih veterana u Lipiku zamišljen kao centar u kojemu se pruža sveobuhvatna skrb, gdje korisnici sudjeluju u multidisciplinarnim programima koji se sastoje od funkcionalne tjelesne rehabilitacije, preventivnih psihosocijalnih programa, savjetodavne pomoći, radne terapije, edukacije, čime se želi prevenirati, očuvati i povećati što širi spektar sposobnosti korisnika, te im na taj način poboljšati kvalitetu života.

Provedbeni program Ministarstva proizlazi iz:

- Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (NN 121/17, 98/19)
- Nacionalnog programa psihosocijalne i zdravstvene pomoći sudionicima i stradalnicima iz Domovinskog rata, Drugog svjetskog rata te povratnicima iz mirovnih misija - Zaključak Vlade Republike Hrvatske, Klasa :022-03/14-07/05, Urbroj:50301-09/09-14-2 od 30. siječnja 2014. godine.
- Zakona o obilježavanju mjesta masovnih grobnica žrtava iz Domovinskog rata (NN 100/96)
- Zakona o udrugama (NN 74/14, 70/17 i 98/19)
- Zaključka Vlade Republike Hrvatske (Klasa: 564-02/00-01/103, Ur.broj: 5030104-00-4 od 16. studenog 2000. godine) – Memorijalno groblje žrtava iz Domovinskog rata u Vukovaru
- Deklaracije o Domovinskom ratu (NN 102/00)
- Zakon o sustavu državne uprave (NN 66/19)
- Pravilnika o načinu ostvarivanja prava na prilagođeni osobni automobil i prava na naknadu troška prilagodbe osobnog automobila za hrvatske ratne invalide iz Domovinskog rata (NN 21/18)
- Pravilnika o ostvarivanju prava na troškove ukopa uz odavanje vojnih počasti te grobno mjesto i njegovo održavanje (NN 51/18)
- Pravilnika o načinu ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata koja nisu utvrđena kao standard prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja (NN 104/18)
- Pravilnika o načinu ostvarivanja prava na besplatne udžbenike za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata i članove njihovih obitelji (NN 80/18)
- Zakona o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata (NN 33/92, 57/92, 77/92, 27/93, 58/93, 02/94, 76/94, 108/95, 82/01, 13/03 i 148/13)
- Zakona o ustanovama (NN 76/93, 29/97, 47/99 i 35/08)
- Statuta Javne ustanove Dom hrvatskih veterana
- Uredbe o osnivanju Javne ustanove „Memorijalni centar Domovinskog rata Vukovar“ (NN 54/13)

4. OPIS MJERA

4.1. Osiguravanje zdravstvene skrbi za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata i članove njihovih obitelji

Uvažavajući činjenicu negativnog utjecaja rata na zdravlje hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji, osiguravanjem i kontinuitetom u provedbi zdravstvene skrbi Ministarstvo nastoji adekvatno odgovoriti na dugotrajne i teške posljedice proizašle iz ratnih iskustava i stradanja te sve izraženije zdravstvene probleme vezane uz starenje populacije.

Cilj je mjerama usmjerenim na zaštitu zdravlja smanjiti stopu pobola i smrtnosti u nižim dobnim skupinama, povećati očekivano trajanje i kvalitetu života te utjecati na smanjenje zdravstvenih nejednakosti u populaciji hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji.

Osiguravanje usluge medicinske rehabilitacije usmjereno je poboljšanju zdravstvenog stanja, ublažavanju posljedica i sprječavanju pogoršanja funkcionalnog oštećenja organizma HRVI-ja i hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata kojima je rana, ozljeda, bolest, pogoršanje, odnosno pojava bolesti neposredna posljedica sudjelovanja u obrani suvereniteta RH.

S obzirom na potrebe 100% HRVI-ja i dijela hrvatskih branitelja za korištenjem usluge hiperbarične oksigenoterapije, ista se odobrava temeljem indicirane potrebe za ovim oblikom liječenja te procjene liječnika specijalista.

Program preventivnih sistematskih pregleda hrvatskih branitelja usmjeren je primarno smanjenju stope pobola i smrtnosti od kroničnih nezaraznih i onkoloških bolesti od kojih pobolijeva i umire najveći broj hrvatskih branitelja, osiguravanju rane dijagnostike i početka liječenja kao mjere sekundarne prevencije te promociji zdravlja i zdravijeg života kao mjeri primarne prevencije.

Temeljem Sporazuma o suradnji s Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo osigurano je sustavno praćenje pokazatelja zdravstvenog stanja i korištenja zdravstvene zaštite hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata. Kontinuirano prikupljanje podataka o njihovom zdravstvenom stanju posebno je važno za razvoj budućih preventivnih programa te definiranje posebnih pregleda i drugih usluga za izdvojene rizične skupine.

Sklapanjem sporazuma s Ministarstvom zdravstva osigurani su preduvjeti za razvoj tercijarne prevencije, pružanje usluge dugotrajnog liječenja s pojačanom skrbi, kao i razvoj sustava podrške osobama u potrebi za palijativnom skrbi i članovima njihovih obitelji.

Polazeći od činjenice da je zdravlje jedno od temeljnih odrednica kvalitete života pojedinca te da u najvećoj mjeri utječe na stjecanje i zadržavanje osjećaja osobne dobrobiti, mjerom osiguravanja zdravstvene skrbi za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata i članove njihovih obitelji izravno se doprinosi poboljšanju sveobuhvatnog sustava skrbi za ciljanu populaciju.

4.2. Osiguranje psihosocijalne i savjetodavne pomoći i potpore hrvatskim braniteljima, stradalnicima Domovinskog rata i civilnim stradalnicima Domovinskog rata

Osiguranje psihosocijalne i savjetodavne pomoći i podrške braniteljskoj i stradalničkoj populaciji i civilnim stradalnicima u njihovoj najbližoj sredini ima za dugoročni cilj podizanje ukupne kvalitete njihovog života i podupiranja njihove potpune psihosocijalne reintegracije.

Provedba ove mjere usko je vezana uz provedbu nacionalnih programa psihosocijalne i zdravstvene pomoći sudionicima i stradalnicima iz Domovinskog rata koje je usvojila Vlada RH od 1999. do 2014. a koji se provodi na teritoriju čitave Republike Hrvatske. Okosnicu sustava pružanja savjetodavne i psihosocijalne pomoći čine područni odjeli Ministarstva i centri za psihosocijalnu pomoć ustrojeni u svim županijama, u kojima su zaposleni ili angažirani stručnjaci koji pomoć pružaju stacionarno i mobilno kroz timske posjete domu i obitelji.

Tijekom godina, stalni porast broja pruženih intervencija upućuje na nužnost nastavka ovakvih programa i aktivnosti, uz istovremeno razvijanje i unaprjeđenje ustroja, sadržaja i metoda rada te prilagođavanje različitim kategorijama njegovih korisnika u potrebi.

Kroz mjeru osiguranje psihosocijalne i savjetodavne pomoći i potpore doprinosi se unaprjeđenju sustava skrbi te zaštiti dostojanstva hrvatskih branitelja.

4.3. Očuvanje vrijednosti Domovinskog rata kroz sufinanciranje spomen-obilježja, umjetničkih i dokumentarističkih djela o Domovinskom ratu te obilježavanje obljetnica iz Domovinskog rata

Sufinanciranje spomen-obilježja te obilježavanje mjesta masovnih grobnica ima za cilj trajno očuvanje uspomene na žrtve iz Domovinskog rata stradale tijekom agresije na Republiku Hrvatsku, a sufinanciranjem obilježavanja obljetnica ratnih događanja i stradavanja te prigodnih nadnevakata vezanih za Domovinski rat koje provode udruge iz Domovinskog rata, gradovi, općine i drugi pravni subjekti značajno se pridonosi očuvanju digniteta Domovinskog rata.

Ciljevi provedbe javnih poziva za sufinanciranje umjetničkih i dokumentarističkih djela o Domovinskom ratu jesu promicanje vrijednosti Domovinskog rata sa svrhom poticanja kulturnog stvaralaštva kojima trajno ostaju očuvana sjećanja na značajne događaje i osobe iz Domovinskog rata, dok se protokolarnom i administrativnom skrbi o Memorijalnom groblju žrtava iz Domovinskog rata u Vukovaru čuva dignitet hrvatskih branitelja i civilnih žrtava iz Domovinskog rata, hrvatskoga naroda i svih građana Republike Hrvatske.

4.4. Poboljšanje kvalitete življenja i skrbi za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata i članove njihovih obitelji

Projektom rješavanja pristupačnosti objektima osoba s invaliditetom nastoje se podržati inicijative prilagodbe objekata javne namjene te unaprjeđenje njihove pristupačnosti kako bi se poboljšala kvaliteta življenja osoba s najtežom vrstom i stupnjem invaliditeta i osigurala neovisnost njihova življenja u zajednici. Sufinanciranje projekata odobrava se jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Sukladno članku 69. Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (NN 121/17, 98/19) (dalje: Zakon), HRVI s oštećenjem organizma 100% I. skupine imaju pravo na osobni automobil s ugrađenim odgovarajućim prilagodbama koji im u vlasništvo dodjeljuje Ministarstvo, u sedmoj godini od izvršnosti rješenja o posljednjoj dodjeli. Dodjelom osobnih automobila HRVI-jima 100% I. skupine s ugrađenim prilagodbama kao ortopedskog pomagala omogućuje se veća samostalnost i dostupnost usluga čime se doprinosi poboljšanju kvalitete življenja HRVI-ja 100% I. skupine, kao i članova njihove obitelji.

Sukladno članku 25. Zakona, hrvatski branitelj iz Domovinskog rata može ostvariti pravo na ortopedska i druga pomagala koja nisu utvrđena kao standard prava na zdravstvenu zaštitu prema propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju, ukoliko je rana, ozljeda, bolest, pogoršanje bolesti odnosno pojava bolesti neposredna posljedica sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske. Prednost pri ostvarivanju ovog prava imaju HRVI-ji iz Domovinskog rata 100% I. skupine, a svrha potpore je olakšati svakodnevno funkcioniranje osoba s najtežom vrstom i stupnjem invaliditeta.

Temeljem članka 121. Zakona, iznimno od odredbi članaka 118. i 119. Zakona, izravnim obraćanjem Ministarstvu, pravo na izvanrednu jednokratnu novčanu pomoć može ostvariti član obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, HRVI, hrvatski branitelj iz Domovinskog rata i član obitelji umrlog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata. Pravo se može ostvariti u slučaju teže bolesti ili ozljede korisnika ili člana njegova zajedničkog kućanstva, elementarne nepogode koja je prouzročila štetne posljedice za korisnika i članove njegova zajedničkog kućanstva, smrti člana uže i šire obitelji korisnika, kada je značajno naglašena socijalna ili ekonomska isključenost i kada su značajno ugroženi život i zdravlje korisnika ili članova njegova zajedničkog kućanstva.

Sukladno članku 137. Zakona, pokrićem dijela troškova organizacije ukopa uz vojne počasti odaje se počast smrtno stradalim hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata, umrlim HRVI-jima i hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata, najzaslužnijima za obranu suvereniteta Republike Hrvatske i u ime vječne zahvalnosti za njihovu najveću žrtvu.

4.5. Potpora udrugama iz Domovinskog rata radi pružanja psihosocijalne pomoći hrvatskim braniteljima i članovima njihovih obitelji

Ministarstvo hrvatskih branitelja po javnom natječaju za udruge iz Domovinskog rata financira/sufinanciranja njihove projekte kojima pridonose postizanju trajnog učinka kvalitetne skrbi o hrvatskim braniteljima, hrvatskim braniteljima s invaliditetom, HRVI-jima, stradalnicima i članovima obitelji smrtno stradaloga i nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata psihosocijalnim osnaživanjem i podizanjem kvalitete življenja, kao i podizanjem samosvijesti stvaranjem pozitivne percepcije o ulozi i važnosti doprinosa u obrani suvereniteta Republike Hrvatske u Domovinskom ratu i vrijednosti u društvu te općenito zaštititi njihova dostojanstva i poboljšanja psihofizičkog stanja.

Financiranjem/sufinanciranjem navedenih projekata udruga pomaže se ublažavanju negativnih učinaka i ratnih trauma te smanjivanju socijalne isključenosti hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji.

4.6. Jačanje konkurentnosti hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji na tržištu rada

Svrha ove mjere je poboljšati pristup tržištu rada osobama iz ciljne skupine te provedbom mjera i aktivnosti u sklopu Programa stručnog osposobljavanja i zapošljavanja hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji povećati njihovu zapošljivost i prilagodljivost tržištu rada.

Program predstavlja kombinaciju mjera aktivne politike zapošljavanja i aktivnosti usmjerenih stvaranju uvjeta za lakše i brže uključivanje na tržište rada, stjecanje obrazovanja i radnog iskustva, kao i pružanja podrške u ponovnoj aktivaciji braniteljsko-stradalničke populacije.

Ciljnu skupinu Programa čine nezaposleni hrvatski branitelji iz Domovinskog rata, nezaposlena djeca smrtno stradalih ili nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, nezaposlena djeca dragovoljaca iz Domovinskog rata i nezaposlena djeca HRVI-a iz Domovinskog rata, a provedbom mjera želi se postići bolja integracija nezaposlenih osoba na tržište rada.

Radi se o investicijskoj mjeri čiji krajnji cilj je pridonijeti rastu broja zaposlenih osoba. Donošenjem novog *Programa stručnog osposobljavanja i zapošljavanja hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji* i u idućem razdoblju provedbe nastojat će se osobama iz ciljne skupine olakšati pristup tržištu rada te pomoći razvoju njihovog poslovanja i plasiranju proizvoda, čime će se ujedno pridonijeti provedbi politike za zaštitu dostojanstva hrvatskih branitelja i digniteta Domovinskog rata.

4.7. Strateško planiranje, međunarodna suradnja te priprema i provedba projekata sufinanciranih sredstvima EU fondova

Svrha je mjere unapređenje kvalitete življenja hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji te civilnih stradalnika Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, što predstavlja dodanu vrijednost sustava skrbi o ciljanoj populaciji. Ovom mjerom provode se projekti i otvoreni pozivi u okviru Operativnog programa *Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.* i Operativnog programa *Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.* te pripremaju projekti i iniciraju otvoreni pozivi u novom financijskom razdoblju Europske unije od 2021. do 2027. godine.

Mjera doprinosi provedbi cilja 5.1. Učvršćivanje suvereniteta i njegovanje vrijednosti iz Programa Vlade Republike Hrvatske 2020.-2024. godine.

Provedba ove mjere obuhvaća nastavak pripreme i provedbe EU projekata Ministarstva. Između ostalog, obuhvaća provedbu aktivnosti vezanih uz izgradnju i opremanje veteranskih centara u Šibeniku, Sinju, Daruvaru i Petrinji, digitalizaciju arhivskog gradiva iz Domovinskog rata, dodjelu potpora za samozapošljavanje, razvijanje programa psihosocijalne pomoći hrvatskim braniteljima i stradalnicima Domovinskog rata te edukaciju djelatnika Ministarstva. Također, provedba ove mjere obuhvaća i sudjelovanje u programiranju krovnih strateških dokumenata za novo financijsko razdoblje Europske unije, čime će se osigurati preduvjeti za sufinanciranje projekata Ministarstva, te planiranje i provedbu projekata, kao i iniciranje poziva namijenjenih udrugama iz Domovinskog rata i zadrugama hrvatskih branitelja, a s ciljem nadogradnje sustava skrbi za ciljanu populaciju te unaprjeđenje kvalitete življenja. Također, redovito će se provoditi

informativne aktivnosti namijenjene svim relevantnim dionicima, koje će, među ostalim, imati svrhu njihovog uključivanja u pripremu i provedbu projekata.

Mjera obuhvaća i koordinaciju izrade strateških dokumenata Ministarstva te provođenje projekata Razvojne suradnje i humanitarne pomoći inozemstvu.

4.8. Stambeno zbrinjavanje članova obitelji smrtno stradalih i nestalih hrvatskih branitelja te hrvatskih ratnih vojnih invalida i dragovoljaca iz Domovinskog rata te prilagodba za kretanje najtežih HRVI-ja

Od početka provedbe stambenog zbrinjavanja koje je započelo 1998. godine do sada pozitivno je riješeno više od 18 000 zahtjeva za stambeno zbrinjavanje dodjelom stana, stambenog kredita i financijske potpore, no još uvijek na rješavanje stambenog pitanja čeka više od 10 000 stradalnika iz Domovinskog rata, stoga će Ministarstvo nastaviti s programom stambenog zbrinjavanja.

Pravo na stambeno zbrinjavanje dodjelom stambenog kredita ili kupnjom stana uz obročnu otplatu po pristupačnijim uvjetima od tržišnih glede kamata i rokova otplate, kupnjom stana u državnom vlasništvu ili vlasništvu jedinice lokalne samouprave u kojem pet godina neprekidno prebivaju i dodjelom financijske potpore imaju članovi uže i šire obitelji smrtno stradalog ili nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata te HRVI iz Domovinskog rata od I. do X. skupine i članovi uže i šire obitelji umrlog HRVI s istim postotkom oštećenja organizma.

Dragovoljci iz Domovinskog rata koji nemaju ostvaren status HRVI iz Domovinskog rata, a koji su u obrani suvereniteta Republike Hrvatske sudjelovali dvije ili više godina u borbenom sektoru ostvaruju pravo na stambeno zbrinjavanje kupnjom stana ili kuće u državnom vlasništvu ili vlasništvu jedinice lokalne samouprave u kojoj pet godina neprekidno prebivaju te dodjelom financijske potpore prilikom kupnje prve nekretnine (stana ili kuće) na tržištu.

Stambeno zbrinjavanje provodi se sukladno važećoj Listi prvenstva koja se objavljuje i primjenjuje od ožujka svake kalendarske godine, a Ministarstvo provodi skraćeni upravni postupak utvrđivanja prava na stambeno zbrinjavanje.

Ministarstvo osim dodjele stambenih kredita i financijskih potpora provodi izgradnju stanova na građevinskom zemljištu kojeg osigurava jedinica lokalne samouprave koja je isto dužna i komunalno opremiti, a stanovi se grade putem Agencije za pravni promet i posredovanje nekretninama. Financijska sredstva za izgradnju stanova ali i cjelokupno stambeno zbrinjavanje osigurava Ministarstvo hrvatskih branitelja kroz otplatu do sada dodijeljenih stanova i kredita.

Ministarstvo će nastaviti gospodariti stambenim jedinicama u vlasništvu Republike Hrvatske koje su dane na upravljanje Ministarstvu i to kroz dodjelu istih u najam sa kasnijom mogućnošću otkupa istog odnosno kupnje putem stambenog kredita. Poticati će se prijevremena otplata stambenih kredita uz određene popuste kako bi se što prije uprihodila sredstava za daljnje stambeno zbrinjavanje. Stanovi koje korisnici vrate Ministarstvu biti će uređeni i dodijeljeni novom korisniku u što kraćem roku, a sukladno važećoj Listi prvenstva. Nastaviti će se s preuzimanjem praznih, derutnih i neperspektivnih stanova od drugih državnih tijela koja će Ministarstvo hrvatskih branitelja sanirati te uređene dodijeliti novim korisnicima. Provođenje će se suradnja sa Središnjim državnim uredom za obnovu i stambeno zbrinjavanje radi stambenog zbrinjavanja stradalnika na područjima posebne državne skrbi.

Ministarstvo će i u narednom razdoblju provoditi kontrolu korištenja dodijeljenih stanova u najmu, provoditi će kontrolu namjenskog utroška sredstava od dodijeljenih stambenih kredita i financijskih potpora te će kontrolirati vraćanje dodijeljenih stambenih kredita i poduzimat mjere prema svima koji ne poštuju preuzete obveze.

Nadalje, za HRVI, djecu smrtno stradalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i djecu nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata koji nisu sposobni za kretanje bez invalidskih kolica i drugih ortopedskih pomagala te slijepima HRVI, osigurati će se pravo na prilagodbu prilaza do zgrade, prilagodbu prilaza do stana i prilagodbu stana za kretanje u kolicima, ako se te prilagodbe mogu izvesti i ukoliko ispunjavaju propisane uvjete za ostvarivanje navedenog prava. Ukoliko se prilagodba ne može izvesti, a Ministarstvo ima na upravljanju odgovarajući stan, izvršit će se zamjena nekretnina, a sve kako bi se stradalničkoj populaciji, koja je sve starija i teže pokretna, olakšalo kretanje i svakodnevno funkcioniranje te poboljšala kvaliteta njihovog života.

4.9. Traženje osoba nestalih u Domovinskom ratu i posmrtnih ostataka smrtno stradalih osoba u Domovinskom ratu za koje nije poznato mjesto ukopa

Pitanje sudbine osoba nestalih u Domovinskom ratu jedno je od najznačajnijih neriješenih pitanja oružane veliko-srpske agresije na Republiku Hrvatsku. Polazeći prvenstveno od prava obitelji da saznaju istinu o sudbini svojih nestalih članova, Republika Hrvatska izražava snažnu i kontinuiranu političku volju za rješavanje ovoga pitanja.

Uz prvenstveno humanitarni aspekt, pitanje osoba nestalih u Domovinskom ratu iznimno je značajno u postupcima istraživanja ratnih zločina kao i pri utvrđivanju činjenica u svezi s Domovinskim ratom, a povezano je s nizom drugih pitanja - od prava stradalnika Domovinskoga rata do odnosa sa susjednim državama.

Poduzetim aktivnostima nadležnih tijela Republike Hrvatske integriranim u „*Hrvatski model traženja nestalih osoba*“ riješena je većina slučajeva osoba nestalih u Domovinskom ratu. Međutim, zbog nedostatka informacija o prikrivenim grobnicama (kao ključnog problema u procesu traženja), usprkos svim mjerama, Republika Hrvatska putem Ministarstva hrvatskih branitelja još traga za 1.869 osoba nestalih u Domovinskom ratu i smrtno stradalih osoba za koje nije poznato mjesto ukopa (stanje na dan 10. studenoga 2020.).

Nadležna će tijela Republike Hrvatske, u predstojećem razdoblju, nastaviti provedbu aktivnosti i mjera u cilju konačnog rješavanja svih slučajeva osoba nestalih u Domovinskom ratu, a što osobito uključuje prikupljanje i raščlambu saznanja iz svih raspoloživih izvora (s naglaskom na bilateralnu suradnju s Republikom Srbijom koja tim informacijama raspolaže), terenske aktivnosti radi pronalaska posmrtnih ostataka te njihovu obradu radi završne identifikacije. Usporedno, radit će se na daljnjem razvoju institucionalnih mogućnosti i unapređenju „*Hrvatskog modela traženja nestalih osoba*“.

Provedba ove mjere pridonijeti će osiguranju prava obitelji da saznaju sudbinu svojih nestalih članova te očuvanju dostojanstva osoba nestalih u Domovinskom ratu i žrtava Domovinskog rata uopće, kao ključnim sastavnicama cilja „*Učvršćivanja suvereniteta i njegovanja vrijednosti Domovinskoga rata*“.

4.10. Utvrđivanje, obilježavanje i trajno održavanje groblja žrtava Drugog svjetskog rata i poslijeratnog razdoblja

Nedostatak sustavnog i nepristranog pristupa žrtvama Drugog svjetskog rata i poslijeratnoga razdoblja, uzrokovao je nejednak, diskriminirajući odnos prema žrtvama i samim tim nezadovoljavajuću razinu očuvanja spomena na sve stradale u Dugom svjetskom ratu i poslijeratnome razdoblju.

Kako je uglavnom riječ o neobilježenim i prikrivenim grobnim mjestima koje tek treba utvrditi i istražiti Uprava za zatočene i nestale Ministarstva, koja operativno provodi navedene zadaće, prilagodila je metode prikupljanja, objedinjavanja i analize podataka te metode istraživanja krajnjem cilju, a to je: na što ekonomičniji način, uz korištenje postojećih resursa i saznanja drugih institucija što preciznije i pouzdanije utvrditi mjesta na kojima se nalaze masovni grobovi iz nadležnosti Zakona o istraživanju, uređenju i održavanju vojnih groblja, groblja žrtava Drugog svjetskog rata i poslijeratnog razdoblja („Narodne Novine“, broj: 143/12; dalje: Zakon). Kada dokazi prikupljeni za pojedinu lokaciju udovoljavaju kriteriju utemeljene sumnje ta se lokacija smatra pripremljenom za probna iskapanja, odnosno ekshumaciju i utvrđivanje broja posmrtnih ostataka. Istraživanje se smatra završenim sa završetkom probnih iskapanja. Ukoliko se iskapanjima utvrdi postojanje grobnice, sukladno Zakonu utvrđuje se broj žrtava kao i drugi parametri potrebni za obilježavanje te lokacije (okolnosti stradavanja, kolektivni identitet žrtava, ako postoje uvjeti i osobni identitet žrtava). Ako probna iskapanja ne potvrde sumnju u masovnu grobnicu, konstatira se negativan nalaz, a ovisno o sadržaju podupiruće dokumentacije slučaj se ili zatvara ili se nastavlja daljnja obrada, kako bi se utvrdila lokacija.

Jedinice lokalne (regionalne) samouprave i Grad Zagreb, na čijem su području pronađeni posmrtni ostaci žrtava, dužni su osigurati odgovarajuće mjesto za dostojno trajno zbrinjavanje posmrtnih ostataka, a Ministarstvo u suradnji s njima organizira pokop žrtava. Nakon što pojedina lokacija bude istraжена i pri tome bude utvrđen točan broj stradalih osoba Ministarstvo obilježava mjesta stradavanja žrtava postavljanjem jedinstvenog spomen-obilježja te sve navedeno predaje na održavanje nadležnoj jedinici lokalne samouprave na daljnje održavanje.

Rješavanje pitanja žrtava Drugog svjetskog rata i poslijeratnoga razdoblja pridonosi ostvarenju prava članova obitelji da znaju istinu o sudbini svojih najbližih, pravu na dostojan pokop i komemoriranje žrtava te utvrđivanju povijesne istine o žrtvama kao temeljnom preduvjetu za bolje društvo i neopterećenu budućnost.

4.11. Unaprjeđenje stanja na području prava hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji i civilnih žrtava rata

U cilju provedbe unaprjeđenja stanja na području prava hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji i civilnih žrtava rata u nadležnosti je Sektora za upravne i pravne poslove neposredna provedba zakona, konkretno rješavanje u upravnim stvarima o statusima i pravima adresata Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji te Zakona o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata.

Osim upravnog postupanja u okviru mjere vodi se službena evidencija hrvatskih branitelja, izdavanje potvrda o činjenicama iz službene evidencije, prikupljaju se podaci, izrađuju analize

i izvješća o stanju na području prava branitelja i članova njihovih obitelji, pruža se pravna i stručna pomoć fizičkim i pravnim osobama te se izdaju stručna mišljenja o primjeni Zakona.

4.12. Upravljanje promjenama i inovacijama kroz oblikovanje, razvoj i praćenje strateških i operativnih planova te učinkovitim upravljanjem procesima

Zakonom o procjeni učinaka propisa predviđeno je da Vlada u zadnjem tromjesečju tekuće kalendarske godine za sljedeću kalendarsku godinu donosi Plan zakonodavnih aktivnosti. Plan zakonodavnih aktivnosti se izrađuje na temelju prijedloga planova zakonodavnih aktivnosti stručnih nositelja. Ministarstvo kao stručni nositelj izrade zakona dužan je utvrditi Prijedlog plana zakonodavnih aktivnosti iz svoga djelokruga u rokovima i na način predviđen Zakonom o procjeni učinaka propisa. Također, mjera se odnosi i na izradu godišnjeg i strateškog plana za unutarnju reviziju te njenu provedbu.

Ova mjera pridonosi Cilju 5.1. Programa Vlade RH 2020.-2024. na način da će se planirati izmjene zakona kroz koje će se dodatno zaštititi dostojanstvo hrvatskih branitelja i dignitet Domovinskog rata. Osim toga, uredit će se normativni proces reguliranja prava civilnih stradalnika iz Domovinskog rata.

4.13. Djelotvorno upravljanje ljudskim potencijalima

Važan dio sustava razvoja i upravljanja ljudskim potencijalima je izobrazba službenika, budući da je cjeloživotno učenje i profesionalno usavršavanje ključno za kontinuirani razvoj kompetencija državnih službenika.

Cilj jačanja stručnih kompetencija državnih službenika (znanja, vještina i pripadajuće samostalnosti i odgovornosti) je povećanje njihove učinkovitosti i djelotvornosti u obavljanju radnih zadataka, kao i povećanje razine kvalitete izvršenog posla odnosno pružene usluge korisnicima.

Izobrazbi službenika u državnoj službi nije posvećena dovoljna pozornost, jer nakon završetka formalnog obrazovanja i zapošljavanja te polaganja stručnog ispita, inicijativa i interes za daljnjim usavršavanjem dolazi uglavnom od samih zaposlenika.

Također, nedovoljno se vodi računa o tome da programi izobrazbe budu usklađeni sa strateškim ciljevima i programima tijela državne uprave odnosno poslovima koje službenik obavlja, a čija provedba zahtjeva od službenika nadogradnju i unaprjeđivanje postojećih odnosno stjecanje novih znanja.

Stoga je potreban novi pristup procjeni potreba izobrazbe koja će se temeljiti na objektivnoj procjeni područja u kojem službenici trebaju poboljšati svoje kompetencije, a izbor programa izobrazbe treba biti direktno povezan s razvojem ciljanih kompetencija službenika Ministarstva.

4.14. Djelotvorno upravljanje odnosima s partnerima i građanima te ostalim korisnicima usluga

Provedbom ove mjere pridonosi se transparentnom poslovanju te učinkovitim, zakonitim i namjenskom korištenju proračunskih sredstava. U tu svrhu na snazi je Zakon o fiskalnoj

odgovornosti kojim se ograničava prekomjerna državna potrošnja te jača sustav kontrola i nadzora radi osiguranja fiskalne odgovornosti. Također, u okviru ove mjere osigurat će se tehnički i materijalni preduvjeti za siguran rad i boravak djelatnika i korisnika te provedba postupaka nabave sukladno potrebama i planu Ministarstva.

4.15. Edukacija o vrijednostima Domovinskog rata kroz djelatnost Javne ustanove "Memorijalni centar Domovinskog rata" Vukovar

Osnovna djelatnost Javne ustanove „*Memorijalni centar Domovinskog rata Vukovar*“ je provedba projekta „*Posjet učenika osmih razreda Vukovaru*“. Tijekom obvezne terenske nastave iz povijesti učenici su informirani o Domovinskom ratu, Bitci za Vukovar, sudjeluju u Školi mira, te obilaze mjesta posebnog pijeteta. Cilj Projekta jest čuvanje sjećanja na Domovinski rat i Bitku za Vukovar. Projekt „*Posjet učenika osmih razreda Vukovaru*“ obuhvaća sve osnovne škole Republike Hrvatske te u njemu sudjeluje oko 40 000 učenika osmih razreda i njihovih pratitelja svake školske godine. Učenici kroz predavanja i obilazak memorijalnih lokacija na širem području grada Vukovara uče o Domovinskom ratu i Bitci za Vukovar. Učenici obilaze Spomen dom hrvatskih branitelja na Trpinjskoj cesti, izložbene postave u krugu Memorijalnog centra, Mjesto sjećanja – Vukovarsku bolnicu 91, Memorijalno groblje žrtava iz Domovinskog rata, Spomen dom Ovčaru, masovnu grobnicu na Ovčari, hangare Veleprometa, ruševine Borovo Commerca, spomen obilježje Kukuruzni put – Put spasa te crkvu sv. Filipa i Jakova. Također, učenici uče i o kulturnoj baštini grada Vukovara obilazeći Gradski muzej Vukovar i Muzej vučedolske kulture.

Javna ustanova „*Memorijalni centar Domovinskog rata Vukovar*“ financira prijevoz, prehranu, smještaj i ulaznice za sve učenike te oni ne snose nikakve troškove terenske nastave. Učenici su smješteni u hostelu koji ima kapacitet od 330 kreveta, a prehrana im je organizirana u restoranu, koji se kao i hostel nalazi u sklopu Memorijalnog centra. Ukupno, od osnutka Ustanove, Vukovar je u sklopu projekta „*Posjet učenika osmih razreda Vukovaru*“ posjetilo 160 561 učenika osmih razreda i njihovih pratitelja.

4.16. Unaprjeđenje tjelesnog i psihosocijalnog stanja hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji sudjelovanjem u multidisciplinarnim stručnim programima Doma hrvatskih veterana u Lipiku

Mjerom unaprjeđenje tjelesnog i psihosocijalnog stanja hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji sudjelovanjem u multidisciplinarnim stručnim programima želi se omogućiti korisnicima Doma hrvatskih veterana sudjelovanje u specijaliziranoj funkcionalnoj rehabilitaciji koja će unaprijediti njihova antropološka obilježja i zdravstvene pokazatelje, te na taj način utjecati na poboljšanje kvalitete života.

Svrha mjere je nadogradnja sustava sveobuhvatne skrbi provođenjem funkcionalnih rehabilitacija i poboljšanja kvalitete života korisnika usluga Doma hrvatskih veterana.

Navedenom mjerom želi se aktivno djelovati na poboljšanje psihosocijalnog stanja i povećanja tjelesnih sposobnosti u svrhu kvalitetnijeg provođenja radnog i slobodnog vremena i povećanja mobilnosti i mogućnosti provedbe najšireg spektra životnih aktivnosti, te umanjiti pritisak na ostale državne institucije koje su u svom djelokrugu rada vezane za zdravlje braniteljske populacije.

Boravkom u Domu hrvatskih veterana pozitivno se utječe na zajedništvo hrvatskih branitelja čime se njeguje vrijednost Domovinskog rata i žrtva, trud i napor hrvatskih branitelja u stvaranju Republike Hrvatske.

5. PRILOG

Prilog 1. Predložak za izradu Provedbenog programa																										
NOSITELJ IZRADE AKTA:				MINISTARSTVO HRVATSKIH BRANITELJA							Razdoblje važenja akta:				2021.-2024.				DATUM IZRADE / IZMJENE AKTA				23.12.2020.			
REFORMSKE, INVESTICIJSKE I OSTALE MJERE															OKVIR ZA PRAĆENJE PROVEDBE											
Red ni broj mjer e	Cilj iz Programa Vlade Republike Hrvatske 2020.-2024.	Doprinos provedbi nadređenog akta strateškog planiranja	Naziv cilja nadređenog akta strateškog planiranja	Program u Državnom proračunu	Naziv mjere	Svrha provedbe mjere	Procijenjeni trošak (ili fiskalni učinak) provedbe mjere (u HRK)	Poveznica na izvor financiranja u Državnom proračunu	Oznaka mjere (R/O)	Prioritetna mjera (DA/NE)	CSR SDG	Doprinos zelenoj tranziciji (DA/NE)	Doprinos digitalnoj transformaciji (DA/NE)	Ključne točke ostvarenja mjere	Planirani rok postignuća ključne točke ostvarenja (mjesec, godina)	Rok provedbe mjere (mjesec, godina)	Pokazatelj rezultata mjere	Početna vrijednost (2019. godina)	Ciljna vrijedno st 2021.	Ciljna vrijednost 2022.	Ciljna vrijednost 2023.	Ciljna vrijednost 2024.				
1.	CILJ 5.1. UČVRŠČIVANJE SUVERENITETA I NJEGO VANJE VRIJEDNO STI	Program Vlade Republike Hrvatske 2020. - 2024.	N/P	4007 Skrb za hrvatske branitelje	Osiguravanje zdravstvene skrbi za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata i članove njihovih obitelji	Poboljšati dostupnost usluga usmjerenih zaštiti, unaprijeđenju i očuvanju zdravlja te ukupnoj kvaliteti života hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji	86.500.000,00 kn	A754011 - Poboljšanje kvalitete življenja za obitelji HB i HRVI A753004 - Rehabilitacija hrvatskih vojnih invalida u zdravstvenim lječilištima	O	DA	SDG 3	NE	NE	1. Sklapanje sporazuma i ugovora o suradnji sa zdravstvenim ustanovama u svrhu osiguravanja usluga preventivnih sistematskih pregleda, medicinske rehabilitacije, hiperbarične oksigenoterapije i dugotrajnog liječenja s pojačanom skrbi za ciljanu skupinu 2. Ažuriranje baze podataka i analiza rezultata provedenih sistematskih pregleda 3. Provedba zdravstvenih programa i pruženje zdravstvenih usluga sukladno potrebama i zdravstvenim stanjima korisnika	1. veljača 2021., 2022., 2023., 2024. 2. siječanj, travanj, srpanj i listopad 2021., 2022., 2023., 2024. 3. prosinac 2021., 2022., 2023., 2024.	prosina c 2024.	Broj sklopljenih sporazuma/ugovora o suradnji sa zdravstvenim ustanovama na godišnjoj razini Udio udruženih zahtjeva za bolničku medicinsku rehabilitaciju, hiperbaričnu oksigenoterapiju i dugotrajno liječenje s pojačanom skrbi u odnosu na broj ranjenika Udio hrvatskih branitelja koji su ostvarili pravo na preventivni sistematski pregled u odnosu na ukupan broj branitelja koji imaju pravo na sistematski pregled (rizične skupine)	44 100% 20,13%	51 100% 25%	45 100% 30%	51 100% 35%	45 100% 40%				
2.	CILJ 5.1. UČVRŠČIVANJE SUVERENITETA I NJEGO VANJE VRIJEDNO STI	Program Vlade Republike Hrvatske 2020.-2024.	N/P	4007 Skrb za hrvatske branitelje	Osiguranje psihosocijalne i savjetodavne pomoći i potpore hrvatskim braniteljima, stradalnicima Domovinskog rata i civilnim stradalnicim Domovinskog rata	Osiguranje pružanja usluge psihosocijalne i savjetodavne pomoći koja prati specifične potrebe i probleme u svrhu poticanja psihosocijalnog osnaživanja ciljne skupine	30.800.000,00 kn	A753014- Nacionalni program psihosocijalne i zdravstvene pomoći sudionicima i stradalnicima Domovinskog rata	O	DA	SDG3	NE	NE	Donošenje novog Nacionalnog programa psihosocijalne i zdravstvene pomoći za hrvatske branitelje, stradalnike i civilne stradalnike iz Domovinskog rata	srpanj 2021.	prosina c 2024.	Udio kriznih intervencija u ukupnom broju izvršenih/pruženih intervencija u pružanju psihosocijalne i savjetodavne pomoći i podrške % danih informacija u komunikaciji s korisnicima, udrugama i drugim institucijama na lokalnoj razini	3,70% 98,00%	3,60% 98,00%	3,55% 98,00%	3,55% 98,00%	3,55% 98,00%				
3.	CILJ 5.1. UČVRŠČIVANJE SUVERENITETA I NJEGO VANJE VRIJEDNO STI	Program Vlade Republike Hrvatske 2020. -2024.	N/P	3911 - Obilježavanje mjesta stradanja u Domovinskom ratu	Očuvanje vrijednosti Domovinskog rata kroz sufinanciranje spomen-obilježja te umjetničkih i dokumentarističkih djela o Domovinskom ratu te obilježavanja obljetnica iz Domovinskog rata	Pridonijeti zaštiti digniteta Domovinskog rata	75.740.000,00 kn	A 753011 Memorijalno groblje žrtava iz Domovinskog rata K 558037 Obilježavanje mjesta masovnih grobnica žrtava iz Domovinskog rata K 754007 Spomen-obilježja žrtvama stradalim u Domovinskom ratu A 753025 Sufinanciranje umjetničkih i dokumentarističkih djela o Domovinskom ratu A 522021 Obilježavanje obljetnica ratnih događanja i stradanja u Domovinskom ratu	O	DA	SCG 16	NE	NE	1. Sklapanje ugovora za redovno i investicijsko održavanje Memorijalnog groblja žrtava iz DR u Vukovaru 2. Obilježavanje mjesta masovne grobnice žrtava iz Domovinskog rata 3. Provedba javnih poziva za sufinanciranje spomen-obilježja te umjetničkih i dokumentarističkih djela o Domovinskom ratu 4. Provedba javnog poziva za financiranje/sufinanciranje obilježavanja obljetnica ratnih događanja i stradanja te prigodnih nadnevak vezanih za Domovinski rat	1. srpanj 2021., srpanj 2022., srpanj 2023., srpanj 2024. 2. studeni 2021., studeni 2022., studeni 2023., studeni 2024. 3. studeni 2021, studeni 2022., studeni 2023., studeni 2024. 4. prosinac 2021, prosinac 2022., prosinac 2023., prosinac 2024.	prosina c 2024.	Broj sufinanciranih spomen-obilježja i obilježenih mjesta masovnih grobnica žrtava iz Domovinskog rata (kumulativno) Broj sufinanciranih umjetničkih i dokumentarističkih djela o Domovinskom ratu te obilježavanja obljetnica iz Domovinskog rata Sklopljen ugovor za tekuće i investicijsko održavanje Memorijalnog groblja žrtava iz Domovinskog rata u Vukovaru	300 244 1	305 245 1	325 250 1	345 255 1	365 260 1				
								A754010 Pristupačnost objekata potrebama invalida						1. Proveden javni poziv i sklopljeni ugovori s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za izvođenje radova prilagodbe	1. prosinac 2021., prosinac 2022.,			21	22	23	24	25				

9.	CILJ 5.1. UČVRŠĆIVANJE SUVERENITETA I NJEGOVANJE VRIJEDNOŠTI	Program Vlade Republike Hrvatske 2020.-2024.	N/P	4008 Zatočeni i nestali	Traženje osoba nestalih u Domovinskom ratu i posmrtnih ostataka smrtno stradalih osoba u Domovinskom ratu za koje nije poznato mjesto ukopa	Pronalazak osoba nestalih u Domovinskom ratu i posmrtnih ostataka smrtno stradalih osoba u Domovinskom ratu za koje nije poznato mjesto ukopa	36.970.000,00 kn	A 522014 - FP 1090 Ekshumacija, identifikacija i sahrana žrtava iz Domovinskog rata	O	DA	N/P	NE	NE	1. Prikupljanje saznanja o osobama nestalim u Domovinskom ratu te mjestima masovnih i pojedinačnih grobnica 2. Ekshumacija posmrtnih ostataka 3. Obrada i identifikacija posmrtnih ostataka	prosinac 2024.	prosinac 2024.	Povećanje udjela pronađenih nestalih osoba i posmrtnih ostataka u odnosu na broj pokrenutih zahtjeva za traženje	63,80%	65,80%	66,80%	67,80%	68,80%
10.	CILJ 5.1. UČVRŠĆIVANJE SUVERENITETA I NJEGOVANJE VRIJEDNOŠTI	Program Vlade Republike Hrvatske 2020.-2024.	N/P	4008 Zatočeni i nestali	Utvrđivanje, obilježavanje i trajno održavanje groblja žrtava Drugog svjetskog rata i poslijeratnog razdoblja	Zaštita dostojanstva žrtava rata Drugog svjetskog rata i poslijeratnog razdoblja	2.520.000,00 kn	A522023 Istraživanje, uređenje i održavanje vojnih groblja, groblja žrtava drugog svjetskog rata i poslijeratnog razdoblja A522026 Održavanje obiljnice ratnih događanja i stradanja u Drugom svjetskom ratu	O	NE	N/P	NE	NE	1. Prikupljanje i obrada podataka i arhivske građe o mjestima stradanja 2. Terensko istraživanje mjesta stradanja/izvidi, probno iskapanje i ekshumacija posmrtnih ostataka 3. Trajno dostojno zbrinjavanje ekshumiranih posmrtnih ostataka	prosinac 2024.	prosinac 2024.	Broj prikupljenih i obrađenih podataka o mjestima stradanja (kumulativno)	1323	1373	1423	1473	1523
																	Broj istraženih mjesta stradanja (kumulativno)	101	115	129	143	157
																	Broj organiziranih pokopa žrtava Drugog svjetskog rata (kumulativno)	8	11	14	17	21
11.	CILJ 5.1. UČVRŠĆIVANJE SUVERENITETA I NJEGOVANJE VRIJEDNOŠTI	Program Vlade Republike Hrvatske 2020.-2024.	N/P	4013 Socijalne pomoći i naknade sudionicima i žrtvama rata	Unaprijeđenje stanja na području prava hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji i civilnih žrtava rata	Zakonitim i učinkovitim postupanjem omogućiti adresatima zakona ostvarivanje zakonskih prava	N/P	N/P	O	DA	N/P	NE	NE	Provedba drugostupajnskog upravnog postupka po žalbama na prvostupajnska rješenja	prosinac 2024.	prosinac 2024.	Smanjen postotak uvažениh tužbi protiv MHB	14%	12%	10%	8%	6%
12.	CILJ 5.1. UČVRŠĆIVANJE SUVERENITETA I NJEGOVANJE VRIJEDNOŠTI	Program Vlade Republike Hrvatske 2020.-2024.	N/P	N/P	Upravljanje promjenama i inovacijama kroz oblikovanje, razvoj i praćenje strateških i operativnih planova te učinkovitim upravljanjem procesima	Izrada i provedba Plana zakonodanih hrvatskih branitelja za svaku pojedinu godinu te unutarnja revizija	N/P	nije primjenjivo	O	DA	N/P	NE	NE	1. provedba javnog savjetovanja o Prijedlogu plana zakonodavnih aktivnosti i obrascima prethodne procjene za zakone predviđene prijedlogom 2. Provedba Plana zakonodavnih aktivnosti 3. Izrada godišnjeg i strateškog plana Samostalne službe za unutarnju reviziju	1. rujan 2021. rujan 2022. rujan 2023. rujan 2024. 2. siječanj 2021. siječanj 2022. siječanj 2023. siječanj 2024. 3. prosinac 2021. prosinac 2022. prosinac 2023. prosinac 2024.	prosinac 2024.	Broj sudionika u javnom savjetovanju	0	0	1	2	2
13.			N/P	N/P	Djelotvorno upravljanje ljudskim potencijalima	Jačanje stručnih kompetencija državnih službenika provedbom izobrazbe, s ciljem povećanja učinkovitosti i djelotvornosti te povećanja razine kvalitete pružene usluge korisnicima	1.000.000,00 kn	A558041 - Administracija i upravljanje, račun 3213 - Stručno usavršavanje zaposlenika	O	DA	CSR 2c SDG 4	NE	NE	1. provedena procjena potreba usavršavanja službenika 2. provedena izobrazba usklađena s poslovima radnog mjesta službenika	prosinac 2021. prosinac 2024.	prosinac 2024.	Broj polaznika edukacija	30% od ukupnog broja zaposlenih	45% od ukupnog broja zaposlenih	60% od ukupnog broja zaposlenih	70% od ukupnog broja zaposlenih	80% od ukupnog broja zaposlenih
14.			N/P	4007 Skrb za hrvatske branitelje	Djelotvorno upravljanje odnosima s partnerima i građanima te ostalim korisnicima usluga	Potvrditi namjensko, učinkovito i zakonito korištenje proračunskih sredstava, kao i osiguravanje tehničkih i materijalnih preduvjeta za siguran rad i boravak djelatnika i korisnika te provedba postupaka nabave sukladno potrebama i planu Ministarstva	3.335.498,00 kn	A558041 - Administracija i upravljanje	O	DA	CSR 2b SDG 8	NE	NE	1. Izjava o fiskalnoj odgovornosti 2. Sklapanje ugovora o poštanskim uslugama u svrhu osiguravanja bolje usluge u ostvarivanju prava korisnika 3. Izrada i objava plana nabave i izmjena i dopuna plana nabave u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske	ožujak 2021. ožujak 2022. ožujak 2023. ožujak 2024. prosinac 2024.	prosinac 2024.	Smanjen udio pitanja iz upitnika o fiskalnoj odgovornosti na koja je dan negativan odgovor	1,19%	0%	0%	0%	0%
																	Broj otpremljenih pismena Ministarstva (kumulativ)	66 000 (2020.)	70 000	72 000	75 000	80 000
																	Postotak ostvarenosti godišnjeg plana nabave	100%	100%	100%	100%	100%
15.	CILJ 5.1. UČVRŠĆIVANJE SUVERENITETA I NJEGOVANJE VRIJEDNOŠTI	Program Vlade Republike Hrvatske 2020.-2024.	N/P	3911 Obilježavanje mjesta stradanja u Domovinskom ratu	Edukacija o vrijednostima Domovinskog rata kroz djelatnost Javne ustanove "Memorijalni centar Domovinskog rata" Vukovar	Očuvanje sjećanja na Domovinski rat i Bitku za Vukovar kroz provedbu projekta "Posjet učenika osmih razreda Vukovaru"	6.028.000,00 kn	A878002-Edukacija o vrijednostima Domovinskog rata	O	DA	N/P	NE	NE	Usvajanje projekta od strane Upravnog vijeća te provedba projekta "Posjet učenika osmih razreda Vukovaru"	prosinac 2021. prosinac 2022. prosinac 2023., prosinac 2024.	prosinac 2024.	Broj djece koja su prošla edukaciju o vrijednostima Domovinskog rata	37201	40000	41000	42000	43000

16.	CILJ 5.1. UČVRŠĆIVANJE SUVERENITETA I NJEGOVANJE VRIJEDNOSTI	Program Vlade Republike Hrvatske 2020.-2024.	N/P	4007 Skrb za hrvatske branitelje	Unaprjeđenje tjelesnog i psihosocijalnog stanja hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji sudjelovanjem u multidisciplinarnim stručnim programima Doma hrvatskih veterana u Lipiku	Nadogradnja sustava sveobuhvatne skrbi provođenjem funkcionalnih rehabilitacija i poboljšanja kvalitete života korisnika usluga Doma hrvatskih veterana	37.133.333,00 kn	A 901001 FP 1090 - Administracija i upravljanje	O	DA	SDG 3	NE	NE	1.Sklapanje ugovora o korištenju usluga Doma hrvatskih veterana sa potencijalnim korisnicima	prosinac 2021. prosinac 2022. prosinac 2023. prosinac 2024.	prosinac 2024.	Povećanje udjela zadovoljstva korisnika Doma hrvatskih veterana pruženim uslugama		4,1	4,1	4,2	4,2	
																	Povećanje motiva korisnika za pozitivne promjene koje su potaknute boravkom u Domu hrvatskih veterana		3,9	4	4,1	4,1	4,2

POTPREDSJEDNIK VLADE
I MINISTAR HRVATSKIH BRANITELJA

16

REPUBLICA HRVATSKA

MINISTARSTVO HRVATSKIH BRANITELJA

ZAGREB

Tomo Medved